

Γ. Βαρβιτσιώτης

«Η ψευδολογία Τσίπρα
είναι πολύ μεγαλύτερη
από αυτήν του Ανδρέα
Παπανδρέου»

σελ 5

Γιάννης Βαρβιτσιώτης, πρώην υπουργός

«Η ψευδολογία Τσίπρα είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτήν του Ανδρέα Παπανδρέου»

ΣΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟ

Στη διάρκεια μιας μεγάλης συζήτησης με τον Χατζιδάκι, του πρότεινα να κάνει μια συναυλία με τη Μούσχοουρη στην Κόνιτσα, κάτι που δέχτηκε. Θυμάμαι με συγκίνηση, μετά τη συναυλία, όταν πλέον καθίσαμε να φάμε, τον Χατζιδάκι να μου λέει: «Μου χάρισες την ομορφότερη βραδιά της ζωής μου».

Με την κρίσιμη και πολιτικά πυκνή περίοδο 1981-1993 ασχολείται ο δεύτερος τόμος της αυτοβιογραφίας του Γιάννη Βαρβιτσιώτη, με τίτλο «Όπως τα έζησα» (εκδόσεις Πατάκη). Η νίκη του ΠΑΣΟΚ, οι αλλαγές στη ΝΔ, η εκλογή Μητσστάκη, το σκάνδαλο Κοσκωτά, η παραπομπή του Ανδρέα Παπανδρέου σε Ειδικό Δικαστήριο, η διάλυση της Γιουγκοσλαβίας, η πτώση του Τείχους, δεκάδες γεγονότα, μεγάλα και μικρά, περιγράφονται με το ευθύ και «σφιχτό» στιλ γραφής από τον πρώην υπουργό, ο οποίος μίλησε για το βιβλίο του στην FS.

Ο δεύτερος τόμος της αυτοβιογραφίας σας, «Όπως τα έζησα», αναφέρεται σε μια σημαντική περίοδο της χώρας, τα χρόνια από το 1981 έως το 1993. Κατ' αρχάς θα ήθελα να μου πείτε αν υπάρχει κάποιο χρονικό σημείο που για εσάς είναι το πλέον κομβικό.

Έχω την εντύπωση ότι η περίοδος που διετέλεσα υπουργός Εθνικής Άμυνας, αυτά τα περίπου τέσσερα χρόνια, ήταν το κομβικό σημείο της πολιτικής μου ζωής, καθώς είχα φτάσει στο σημείο να είμαι από τους πρώτους υπουργούς μιας κυβερνήσεως και είχα μια πολύ καλή συνεργασία με τον (σ.σ.: πρωθυπουργό και πρόεδρο της ΝΔ Κωνσταντίνου) Μητσστάκη, παρά τις διαφορές που είχαμε – και αυτό είναι φυσικό, καθώς ο Μητσστάκης ήταν ένας άνθρωπος που έπαιρνε αποφάσεις, δεν έλεγε «όχι», να το δούμε», που ουσιαστικά σημαίνει ότι δεν θα ληφθεί ποτέ απόφαση για ένα θέμα, κάτι που κάνουν πολλοί και σήμερα και φοβούμαι και στο μέλλον.

Ποιο θεωρείτε το σημαντικότερο επίτευγμά σας στη θητεία σας στο υπουργείο Άμυνας;

Ότι επανέφερα τον στρατό στους στρατώνες και απομάκρυνα τον κομματισμό, αλλά και ότι επέλεξα τους αρίστους, ανεξάρτητα από πολιτικά φρονήματα.

Στο βιβλίο αναφέρεστε εκτενώς στο σημείο της παραλαβής του υπουργείου από τον προκάτοχό σας, τον Γιάννη Χαραλαμπίδου. Γιατί;

Η κατάσταση που αντιμετώπισα παραλαμβάνοντας το υπουργείο – και, νομίζω, εν αγνοία του Χαραλαμπίδου, ο οποίος ήταν ένας ευθύς και έντιμος άνθρωπος – μπορεί να περιγραφεί από το εξής περιστατικό: έβγαίνα στον διάδρομο και δεν με χαιρετούσαν αξιωματικοί, οι οποίοι ήταν οπαδοί του ΠΑΣΟΚ. Το πρόβλημα δεν ήταν ότι ήταν οπαδοί του ΠΑΣΟΚ, αλλά ότι δεν είχαν το δικαίωμα να αναμειγνύουν τα πολιτικά τους φρονήματα στη δουλειά τους και να μη σέβονται τον πολιτικό προϊστάμενό τους.

Πώς κάνατε τον «αποκομματισμό» των Ενόπλων Δυνάμεων;

Τοποθετώντας αξιόλογους ηγέτες. Δεν έβαλα κομματικά στελέχη. Και η

κατηγορία ότι επανέφερα δύο αξιωματικούς της Αεροπορίας που είχαν αποστρατευτεί και τους έθεσα επικεφαλής είναι μια ιστορία που με πολύ κόπο αντιμετώπισα, διότι ήξερα ότι η επαναφορά αποστρατευμένων στην ενέργεια δημιουργεί προβλήματα, αλλά, δυστυχώς, βρέθηκα μπροστά σε μια σειρά ανώτατων αξιωματικών στην Αεροπορία οι οποίοι διατυμπάνιζαν ότι είναι οπαδοί του ΠΑΣΟΚ. Δυστυχώς, αυτή η ιστορία απέκτησε βάθος, καθώς, ενώ η αρχική συμφωνία ήταν ότι θα έμεναν για έναν χρόνο και μετά θα αποχωρούσαν για να επανέλθει η ηγεσία στη φυσιολογική πορεία της των εν ενεργεία αξιωματικών, ενώ ο ένας παραιτήθηκε, ο άλλος αρνήθηκε, υποχρεώνοντάς με να απευθυνθώ στον Μητσστάκη, και παρά τις συνεχείς οχλήσεις μου προς τον πρωθυπουργό, δεν αποφάσισε την αλλαγή. Αξίζει ακόμη να σημειωθεί ότι το ΠΑΣΟΚ, το οποίο τόσο πολύ κατηγορήσει την επαναφορά των δύο ανώτατων αξιωματικών, όταν τρία χρόνια αργότερα ήρθε στην εξουσία επανέφερε στην ενέργεια περισσότερους από 25 ανώτατους αξιωματικούς.

Παράλληλα, αναφέρεστε με ιδιαίτερη συγκίνηση στη συνεργασία που είχατε με τον Μάνο Χατζιδάκι και στη συναυλία που έδωσε για τους στρατιώτες στην Κόνιτσα. Μιλήστε μας γι' αυτή τη συνεργασία...

Η ιδέα γεννήθηκε από τη σκέψη μου ότι οι παραμεθόριες περιοχές και τα στρατευμένα παιδιά θα έπρεπε να έχουν κάποια μορφή ψυχαγωγίας. Έτσι, στη διάρκεια μιας μεγάλης συζήτησης με τον Χατζιδάκι, του πρότεινα να κάνει μια συναυλία με τη Μούσχοουρη στην Κόνιτσα, κάτι που δέχτηκε. Θυμάμαι με συγκίνηση, μετά τη συναυλία, όταν πλέον καθίσαμε να φάμε, τον Χατζιδάκι να μου λέει: «Μου χάρισες την ομορφότερη βραδιά της ζωής μου». Αυτή ήταν η αρχή μιας σειράς συναυλιών, πολλών συναυλιών στην παραμεθόρια, όπου στείλαμε το μήνυμα ότι ο στρατός μπορεί να προσφέρει και κοινωνικά αγαθά. Στο ίδιο πνεύμα ενήργησα και για τα δύο πάρκα, στο Ρουφ και στο Γουδή. Μάλιστα, και για τα δύο πάρκα χρησιμοποίησα ευρωπαϊκά κονδύλια που είχε λάβει και η... Γερμανία. Δηλαδή, μετά την επανένωση της Γερμανίας, η Ε.Ε. χρηματοδότησε τη χώρα σε μεγάλο ποσοστό, ώστε να μετατρέψει τα πολλά στρατόπεδα στο ανατολικό τμήμα σε πάρκα. Ε, τον ίδιο λογαριασμό αξιοποίησα κι εγώ για το πάρκο στο Γουδή και αυτό στο Ρουφ!

Στο διάστημα στο οποίο αναφέρεστε συνέβησαν δύο πολύ σημαντικά διεθνή περιστατικά που ακόμη και σήμερα έχουν απόηχο και στη χώρα μας. Το πρώτο ήταν η διάλυση της Γιουγκοσλαβίας, από την οποία προέκυψε το μακεδονικό ζήτημα με την ΠΓΔΜ. Θεωρείτε ότι η Ελλάδα διαχειρίστηκε σωστά τις εξελίξεις;

Προσωπικά, θεωρούσα δεδομένη τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας, καθώς ήταν διαφορετικοί λαοί, που δεν είχαν καμία σχέση μεταξύ τους, κάτω από μια κοινή ομπρέλα, αυτήν του Τίτο. Στο πλαίσιο αυτό, και το Μακεδονικό ήταν μία εν πολλοίς αναμενόμενη εξέλιξη, καθώς ο Τίτο είχε ονομάσει αυτό το κομμάτι της Γιουγκοσλαβίας «Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Μακεδονίας». Θεωρώ ότι τότε έγινε ένα τραγικό λάθος, όταν η Γερ-

μανία, διά του υπουργού Εξωτερικών της, Χανς Ντίτριχ Γκένσερ, άρχισε να «μοιράζει» τη Γιουγκοσλαβία, έπρεπε ο τότε υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας, ο Αντώνης Σαμαράς, να απαιτήσει συγκεκριμένη ονομασία για την ΠΓΔΜ και το θέμα θα είχε λήξει από τότε, καθώς, τι ήθελε τότε ο Σαμαράς μπορούσε να το περάσει. Δυστυχώς, αυτό δεν έγινε.

Όσον αφορά την πτώση του Τείχους του Βερολίνου, πώς τη βιώσατε εσείς;

Θα σας διηγηθώ ένα περιστατικό που συνέβη στο σπίτι του Κωνσταντίνου Καραμανλή, όπου μου είπε ότι είναι χαρούμενος, αλλά και πολύ σκεπτικός, για το γεγονός της πτώσης του Τείχους. Η πτώση αυτή για τον Καραμανλή σήμαινε την απελευθέρωση πολλών εκατομμυρίων ανθρώπων από ένα καταπιεστικό και ανελεύθερο καθεστώς. «Αλλά», πρόσθεσε, «αυτό σημαίνει επίσης ότι τελειώνει και η ισορροπία μεταξύ των δύο κόσμων, δεν υπάρχει πια το "αντίπαλον δέος" για τις ΗΠΑ και, κατά συνέπεια, η Αμερική θα είναι ανεξέλεγκτη». «Και τώρα», μου είπε, «είναι Πρόεδρος ο Μπους, που είναι σοβαρός άνθρωπος, αλλά ο επόμενος μπορεί να μας οδηγήσει σε μια άλλη, ανελέητη μονοκρατορία, που δεν θα ελέγχεται από κανέναν». Μάλιστα, μου είπε και ότι όλοι αυτοί που απελευθερώθηκαν θα έπρεπε να θυμούνται τι τους πρόσφερε ο κομμουνισμός: νασοκομεία, σχολεία, ακόμη και σπίτια, αλλά όλα αυτά έναντι του τιμήματος της ελευθερίας. Η ελεύθερη οικονομία δεν πρόκειται να τους κάνει πλούσιους και όλα αυτά θα τα πληρώσει ο ελεύθερος κόσμος. Μου έκαναν τόσο μεγάλη εντύπωση, που έγραψα αμέσως τα όσα μου είπε.

Το βιβλίο σας αναφέρεται σε μια πυκνή πολιτική περίοδο. Υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο γεγονός το οποίο θεωρείτε ότι τη σφράγισε;

Νομίζω ότι ήταν το σκάνδαλο του ΠΑΣΟΚ, καθώς με τη φράση που ο Ανδρέας Παπανδρέου φέρει να χρησιμοποιήσε για τον τότε πρόεδρο της ΔΕΗ, «είπαμε, να κάνει ένα δωράκι στον εαυτό του, αλλά όχι και 500 εκατομμύρια», πιστεύω ότι έκανε όλους τους Έλληνες να θεωρούν ότι μπορούν να είναι... ολίγον απασπασμένοι ή ολίγον κλέφτες του Δημοσίου. Επίσης, θεωρώ ότι ο Παπανδρέου έκανε κι άλλο ένα λάθος: διέφθιρε και την ηθική των Ελλήνων. Κάνοντας το διαβόητο νεύμα στη Δήμητρα Λιάνη, επιστρέφοντας από το Λονδίνο, άφηνε τον Έλληνα να σκεφτεί ότι η απιστία μπορεί να επιτρέπεται και να επιβραβεύεται. Ήταν λάθος να γίνει δημόσια και προκλητικά.

Κάνετε παραλληλισμούς της πρώτης περιόδου του ΠΑΣΟΚ με το σήμερα. Θεωρείτε ότι όντως υπάρχει αντιστοιχία;

Αναμφισβήτητα υπάρχει. Θεωρώ ότι υπάρχει στην ψευδολογία, αν και αυτή του σημερινού ηγέτη της κυβέρνησης είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτήν του Ανδρέα Παπανδρέου. Οστόσο, θεωρώ ότι η σημερινή κυβέρνηση δεν μπορεί να βαδίσει στα χνάρια του Παπανδρέου, ο οποίος ήταν ένας ευφυέστατος και πολύ μορφωμένος άνθρωπος, που ό,τι έκανε το έκανε με το δικό του στιλ, το οποίο κανείς δεν μπορεί να ακολουθήσει.

